

ROZENPRACHT, ROZENGEUR EN ROZENMAAK

Het is juni, de zomer staat voor de deur en de Natuurtuin toont zijn volle glorie. Elke week ben ik weer verrast door de nieuwe prachtige bloemen en bloesems die zich aan de wereld tonen. Een voorbeeld hiervan is de bloem van de rozenstruik vlak voor mijn kantoorraam.

Tot ongeveer een week geleden zou ik nog geroepen hebben: "dit is een Hondсроos". De struik die mijn wandelingen langs de Waal in Lent helemaal opfleurt. Maar tijdens een proefrondleiding door de Natuurtuin leerde ik dat het hier gaat om een Egelantier. Ik ontdek nog elke week nieuwe dingen over planten.

Puur op het zicht is de Egelantier moeilijk van de Hondсроos te onderscheiden. Het geheim zit hem in de geur. Wanneer je een groen blaadje van deze plant tussen je vingers wrijft komt het aroma van frisse groene appeltjes vrij. Probeer het maar eens volgende keer als je de struik passeert!

Wisten jullie trouwens dat de bloesems en de rozenbottels van alle rozen eetbaar zijn? De bottels zitten zelfs boordevol met vitamine C! De bloesems van de Hondсроos en Egelantier bezitten niet erg veel smaak. Je zou ze vooral decoratief kunnen gebruiken.

Ik was laatst in Den Haag in de duinen aan het wandelen. Hier staat het vol met Duinroos. De bloemen van deze rozensoort zijn wel erg aromatisch. Enthousiast plukte ik een klein zakje vol om de rozenblaadjes thuis tussen wat rietsuiker te laten drogen. De suiker neemt het aroma van de roos op. Nu heb ik een potje vol rozensuiker om lekker door de yoghurt te roeren.

Vind je dit soort weetjes ook interessant? Op 22 juni begeleid ik voor de tweede keer een eetbare en geneeskrachtige kruidentocht door de Natuurtuin. Als je er graag bij bent vind je meer info verderop in deze nieuwsbrief.

Wie weet tot dan. Of tot de volgende keer in de Natuurtuin!

Lene
Educatief Medewerker

VEEL ENTHOUSIASME BIJ EDUCATIE

Het is een gezellige drukte in de tuin, niet alleen door het gekwebbel van de vogels, maar ook van veel enthousiaste kinderen die dagelijks met hun leerkracht de Natuurtuin komen bezoeken.

De zomerlessen zijn in volle gang en iedere vrijwilliger zet zich met evenveel enthousiasme en plezier wekelijks in om dit educatieve programma tot een succes te laten zijn. De groepen kinderen (en hun ouders) verwonderen zich over de groei en bloei van wat zij zien, horen, proeven, ruiken en voelen. Het moeras wordt leeggevist en ja, ook de watersalamander kan niet altijd ontsnappen aan een gretig schepnet.

Beestjes die kriebelen, enge (?) spinnen en nu ook de hommels en de bijen zorgen voor veel ontdekplezier.

Sommige kinderen stellen heel mooie vragen of vertellen graag over wat zij al weten.

De les Bezige Bijen is toch wel een 'Koningin' onder het lesaanbod. De jongere kinderen gaan volledig op in het spelelement. De ingrediënten die ze aan de Bijenkoningin moeten brengen proberen zij zo keurig mogelijk te verzamelen. De Koningin, volop in haar rol, deelt vervolgens een stempeltje uit ter goedkeuring van het geschenk. En weg zijn ze weer, op naar de volgende opdracht!

Naast al deze vrolijke en enthousiaste werkers en werksters van het bijenvolk nemen de klassen vaak ook nog een creatief presentje voor de Koningin mee.

Het is jammer dat we in de ruimte binnen geen 'Wall of Fame' hebben. Daarom een kleine impressie van de vele mooie, ontroerende en vooral creatieve tekeningen die de kinderen gemaakt hebben.

En omdat Marijke door omstandigheden nu even geen Koningin kan zijn, zijn de tekeningen voor jou! Vanaf deze plaats wensen wij jou veel beterschap toe.

Marieke Kole
van het Team Educatie

PABO-LEERLINGEN BIJ ONS IN DE LEER

We kregen 60 aanmeldingen van eerstejaars leerlingen van de PABO om op twee dagen kennis te maken met natuureducatie. Opgedeeld in kleine groepen volgden de leerlingen een les en konden ze observeren hoe de lessen uitgevoerd werden met een klas van de basisschool. Een hele organisatie voor ons educatieteam maar het belang om aankomende leerkrachten kennis te laten maken met buitenlessen was de moeite waard!

JUFFEN EN MEESTERDAG

Voor de eerste keer organiseerde NME De Bastei op 17 mei een informatiemarkt voor leerkrachten van het basisonderwijs. Dit met de bedoeling het natuuronderwijs op een andere manier onder de aandacht van de scholen te brengen. Wij waren ook vertegenwoordigd. Onder leiding van een aantal educatiemedewerkers van de Natuurtuin konden de leerkrachten zelf onze "waterles" ervaren.

VOGELS ONTDEKKEN IN HET GOFFERTPARK

Met z'n dertigen stonden we zondag 14 mei al vroeg paraat om met 1 van de 3 aanwezige gidsen op pad te gaan. Op zoek naar het vliegend leven in en rond de Natuurtuin.

Mijn vrees dat de vogels zich niet graag zouden laten zien aan zo'n grote bende is gelukkig niet uitgekomen. Ik zag en hoorde veel meer dan me normaal in m'n eentje zou opvallen. Met dank aan de gidsen Nico van der Poel, Freek Snel en Izaak de Haan.

Waarnemingen: minstens 6 broedende koolmezen, een paar pimpelmezen, een boomkruiper, een spreeuw, twee grote bonte spechten, een kauw, een holenduif en nog veel meer.

Iets dat me is bijgebleven is dat de boomkruiper in een wel erg speciale nestkast broedt. Een nestkast in de vorm van een frietzak. Zonder tussenkomst van de mens maakt hij zijn nest tussen boomschors of in kleine boomholtes. Deze zijn soms moeilijk te vinden. Gelukkig hebben we in onze tuin een mooie frietzakkast hangen voor onze boomkruiper.

Lene
Educatief medewerker

UILENKAST

De broer van Tiny van der Meyden woonde in Son nabij het bos. Hij hoorde vaak een uil en wilde daarom een uilenkast timmeren. Dat is goed gelukt; echter daarna overleed hij in korte tijd. De kast bleef staan en zus Tiny wilde hem graag weggeven zodat de kast alsnog een goede plek zou krijgen. Ze zocht contacten in Nijmegen en zo kwam ze bij de Natuurtuin terecht. Wij wilden deze kast wel. De huidige kast zal niet het eeuwige leven hebben en misschien kunnen we ook wel een tweede kast ophangen. Dus kwam Tiny naar de Natuurtuin en overhandigde de kast aan Ilse van de werkgroep onderhoud. Wat zou het mooi zijn als de kast ook echte bewoners krijgt.

Nico van der Poel.

NICO VAN DER POEL NEEMT AFSCHIED

Na 8 jaar actief bestuurslid neemt Nico afscheid. We stellen hem schriftelijk een aantal vragen.

Vanuit welke achtergrond ben je ooit met de Natuurtuin in aanraking gekomen?

Ik was al jaren actief binnen de afdeling Rijk van Nijmegen van het IVN en dan vooral binnen de werkgroep Praktisch Natuurbeheer. Ergens in de jaren '80 werd de Natuurtuin vormgegeven en met onze werkgroep hebben we toen een dag geholpen om de specie van de oude stenen af te schrapen, zodat daarmee weer een oude muur gemetseld kon worden. Vervolgens las ik vaker in het wijkblad over de Natuurtuin een stukje van Louis van der Heijden. Ik werd later bestuurslid bij het IVN en toen mijn termijn daar zou gaan aflopen vroeg Peter Engelhard mij of ik dan bestuurslid bij de Natuurtuin wilde worden. Ik zei toen ja, hoewel ik de organisatie nog niet kende.

Welk werk verrichtte je binnen de natuurtuin?

Vanuit het bestuur behartigde ik de externe contacten. Om wat contacten te benoemen: met de Kinderboerderij de Goffert, eventueel met buurman Mr Panda, met de imkers die voor onze bijenkasten zorgen en soms met de Heemtuin Malden. Maar het belangrijkste was wel het contact met NME de Bastei die tot taak heeft: 1. Het bemiddelen van het aanbod van educatieorganisaties met de vraag van wat scholen wilden. 2. Het goed in stand houden van de digiplanner, een digitale plek waar wij ons aanbod konden uitleggen en waarop de scholen dan konden inschrijven.

Regelmatig was er overleg bij NME de Bastei waarin de gang van zaken besproken werd. Het was helaas geen makkelijke taak om alle scholen te motiveren mee te doen met natuur- en milieu-educatie. En uit allerlei onderzoek blijkt hoe belangrijk dat toch is. Op een moment besloten we in het bestuur dat we het lesaanbod wilden vernieuwen. Daarvoor zochten we steun bij externen en ging ik de werkbegeleiding doen van onze educatieve medewerker.

Wat vind je een sterk punt van onze Natuurtuin.

Toen ik een keer met Corien de wethouder rondleidde in onze tuin zag ik zelf ook hoe kinderen geboeid kunnen zijn door de natuur. Ook literatuur hierover maakte me enthousiast. Buiten zijn is op zich al zo belangrijk. Het is fantastisch dat we met een groep vrijwilligers zoveel lessen kunnen verzorgen. En dan ook nog in zo'n mooie tuin, die met veel zorg onderhouden wordt. Het is dan ook een groot plezier om hier de vogelexcursie of gezinsactiviteiten te begeleiden en dan veel complimenten over de tuin te krijgen.

En dan nu toch dat afscheid...

Dat kon ik niet even snel beslissen. Maar ik besepte steeds meer dat ik teveel dingen tegelijk wilde en daardoor het minder goed deed. Vooral alle contacten met het IVN en dan met name in de Ooijpolder. Juist daar waren nog veel nieuwe dingen te ontwikkelen voor samenwerking met agrariërs. En in de contacten met NME de Bastei liep ik tegen mijn grenzen aan. Dus zo werd mijn beslissing duidelijk voor mezelf.

Tot slot een vraag: Wil je een jeugdervaring waarin je de natuur beleefde met ons delen?

Al jong was ik geïnteresseerd in natuur en vooral in de vogels. Als 14-jarige jongen ging ik in mijn eentje naar de waterleidingduinen om dan thuis in een boekje met tekeningen te zoeken wat ik gezien had. In de vakanties moest ik op het bollenland van mijn vader werken. Ik herinner me dat ik dan achter de ploeg liep, maar oplette waar vogelnestjes in het land lagen. Die zetten we dan even opzij om daarna weer terug te leggen. Pas later bedacht ik dat dit waarschijnlijk nog kuifleeuweriken waren, een vogel die intussen in Nederland is uitgestorven.

NIEUW BESTUURSLID, TALITHA STELT ZICH VOOR.....

Graag stel ik me voor aan jullie: Talitha Driessen 34 jaar, moeder van 2 kinderen en partner van een professionele muzikant. In mijn vrije tijd bevind ik me graag in de natuur... onze voor/achtertuin, de CSA moestuin (Het Heerlijke Land), Heumensoord of een ander mooie plek ergens op de wereld. Mijn roots liggen in Afrika (Kenia, Zimbabwe en Zuid Afrika), wellicht is dat waar mijn sterke behoefte aan verbinding met de natuur vandaan komt.

Ik mag nu me voegen bij het bestuur van deze prachtige plek midden in de Goffert. Mijn opleiding tot eerstegraads docent en mijn 10 jaar ervaring in een bedrijf voor visuele communicatie geven kleur aan mijn bijdrage in het bestuur. Ik kijk ernaar uit om jullie hier te ontmoeten!

Met een warme groet,
Talitha

MARLIES VAN HULSENTOP

Marlies kreeg een eervol lintje van de burgemeester. Ze is nu voorzitter van de Kinderboerderij maar was ooit bestuurslid van de Natuurtuin.

22 JUNI EETBARE EN GENEESKRACHTIGE KRUIDENTOCHT

Wat als we in plaats van onkruid te wieden, het ook kunnen oogsten en opeten?

Je zal versteld staan, veel van onze algemene 'onkruiden' zijn eetbaar voor de mens. Bovendien zijn ze vaak erg lekker en gezond. Op 22 juni gaan we onder begeleiding van wildplukgids Lene Bijmens in de Natuurtuin Goffert op ontdekking naar deze bijzondere planten. En ja hoor, we zullen zeker kunnen proeven! Je kan je voor dinsdag 19 juni aanmelden via info@natuurtuingoffert.nl of via het nummer 024 354 1729. Wees er snel bij, want de plaatsen zijn beperkt.

De kruidentocht vindt plaats op donderdag 22 juni van 19u tot 21u. Plaats en informatie: Educatieve Natuurtuin Goffert, Goffertweg 19.

7 JULI NACHTVLINDEREXCURSIE 21.30 uur-1.00 uur.

Onder leiding van Harm Alberts lokken we de nachtvinders naar onze tuin. Dit gebeurt door bomen in te smeren met een mengsel dat onweerstaanbaar is voor nachtvinders. Ook zetten we een lichtscherp op. Geïnteresseerden kunnen een fototoestel meenemen en eventueel een eigen zaklantaarn om de ingesmeerde bomen te kunnen inspecteren op vlinders.

Aanmelden: info@natuurtuingoffert.nl

3 SEPTEMBER OOGSTFEEST/ FÊTE DE LA NATURE

Ook dit jaar namelijk op zondag 3 september bruist onze tuin van activiteiten. Kinderen kunnen aardappels, rooien, graan dorsen, appels plukken en nog veel meer.

We hebben die dag veel vrijwilligers nodig. Dus zet het alvast in je agenda!

RONDLEIDING IN DE NATUURTUIN

Elke derde zondag van de maand van 11.00 uur tot 12.30 uur vindt er een rondleiding plaats in onze Natuurtuin. Een ervaren gids leidt de wandeling. Aanmelden per mail voor derde vrijdag van de maand.

info@natuurtuingoffert.nl

Tot slot, voor wie het leuk vindt een spannend verhaaltje over Kip Kakel!

KIP KAKEL 21 MEI

In een grote holle boom in het Goffertpark woont er een bijzonder wezen. Ze lijkt op een mens. Maar schijn bedriegt; het flikkerende stokje in haar rechterhand verradt haar magische krachten. We hebben haar echte naam nog niet gevraagd maar noemen haar 'de magische parkfee'.

Meestal houdt de parkfee zich ver weg van mensen. Maar op zondag 21 mei maakte ze een uitzondering. Ze had namelijk hulp nodig bij het uitvoeren van een bijzondere wens.

Deze wens kwam van een kip genaamd 'Kip Kakel'. Kip Kakel woont op de Kinderboerderij en wou graag voor 1 dag echt kunnen vliegen.

Het is jullie misschien al opgevallen dat kippen, ondanks dat ze vleugels hebben, niet goed kunnen vliegen. Of heb jij al eens een kip hoog in de lucht gezien?

Kip Kakel wou graag ervaren hoe het voelt om gewichtsloos in de lucht te zweven en de wijde wereld te ontdekken.

Ze waagde haar kans en vroeg vriendelijk aan de parkfee of ze haar in een vliegend dier kon veranderen. Kip Kakel had geluk. In het receptenboek van de magische parkfee stonden maar liefst 4 toepasselijke

toverdrankjes!

Een toverdrank om in een roofvogel te veranderen. De slechtvalk, het snelste dier ter wereld. In duikvlucht haalt ze snelheden van wel 349 km per uur.

Een toverdrank om in een gans te veranderen. De rotgans. Hij is een echte lange afstandsvlieger en kan afstanden van wel 5000 km afleggen.

Een toverdrank om in een vleermuis te veranderen. De dwergvleermuis.

Zij kan met een speciale techniek, echolocatie genaamd, haar weg vinden in het donker.

Als laatste was er een toverdrank om in een vlinder te veranderen. Een citroenvlinder. Hij houdt van prachtige bloemen in mooie kleuren.

Welk vliegend dier zou Kip Kakel kiezen?

Konden de kinderen op de kinderboerderij de parkfee helpen om alle ingrediënten voor het toverdrankje te verzamelen?

Dit was beslist geen gemakkelijke opdracht. De ingrediënten zaten namelijk verstopt in de Natuurtuin; in het donkere bos tussen de knoflooklucht, bij de bijenkoningin tussen de bloemen, in het frisse water tussen de kikkervisjes, enz. Voor een laatste ingrediënt was zelfs de hulp van de geiten nodig op de Kinderboerderij.

Ik kan het jullie verklappen. De opdracht is gelukt! Niet eenmaal, maar liefst 20 maal!

Op 21 mei maakten we 20 toverdrankjes voor Kip Kakel. Daar kan ze een hoop avonturen mee beleven. Volgende keer als je een citroenvlinder op je lievelingsbloem ziet zitten, denk dan twee keer na, het zou wel eens stiekem Kip Kakel kunnen zijn.

Lene
Educatief medewerker

Contact:

Stichting Educatieve Natuurtuin Goffert,
Goffertweg 19,
6233 AA Nijmegen

024-3541729

<https://natuurtingoffert.nl/>

educatieve Natuurtuin Goffert